

Látássérült emberek infokommunikációs segítője

Oktatási segédanyagok sorozat

Bevezetés a Mac OSx rendszer használatába látássérült felhasználók számára

**Készítette az
Informatika a Látássérültekért Alapítvány**

Készült a Slachta Margit NSZI támogatásával.

Készítés dátuma: 2021. június

Bevezetés	4
A Mac számítógépek.....	4
Az Apple számítógépek billentyűzete	4
A Touch Barral szerelt Mac gépek	5
A Touch Bar elhelyezkedése.....	5
A hordozható Mac számítógépek beüzemelése	6
Az új Mac beállítása	6
A használatbavételhez szükséges billentyűparancsok	7
Az elemek VoiceOver-tippjei és az információk meghallgatása.....	7
A beállítóasszisztens használata	8
A VoiceOver beépített képernyőolvasó használata	9
A VoiceOver bekapcsolása	9
A VoiceOver Első lépések útmutatója	10
A súgó.....	10
A macOS használati útmutatója	11
A VoiceOver súgója	11
A részletesség rotor	12
A beszédattribútum módosítása	12
A VoiceOver segédprogram	12
Általános kategória	12
A Részletesség kategória	13
A Beszéd kategória.....	13
A Navigáció kategória	13
A Web kategória	14
A Hang kategória	14
A Vizuális elemek kategória	14
A Vezérlők kategória	14
A Braille kategória.....	15
A Tevékenységek kategória.....	15
Az Íróasztal	16
A Dock	16
A Menü	16

„Informatika a
látássérültekért”
Alapítvány

Székhely: 1146 Budapest, Hermina út 47.
Iroda: 1145 Budapest, Bácskai u. 29/ b.
Postacím: 1580 Budapest, Pf. 35.
Tel: +36-1-273-3180
Fax: +36-1-273-3189
www.infoalap.hu

A Menüextra.....	16
Az Értesítési központ megjelenítése és elrejtése	17
A Képernyőfüggöny bekapcsolása a VoiceOver parancsokra vonatkozó Súgóból.....	17
A Mac gép fájlrendszer típusa	17
Az Alkalmazások mappa, a programok mappája.....	18
Rendszer mappa.....	18
Felhasználók mappa	18
Ugrás közvetlenül egy mappába	19
Finder.....	19
A megfelelő nézet kiválasztása	20
Megosztás és küldés.....	20
Kuka.....	20
A Spotlight.....	21
Rendszerbeállítások.....	21
Az App Store használata.....	21
A Kontaktok.....	22
A FaceTime.....	22
A Szövegszerkesztő.....	22
Az Üzenetek (iMessage)	23
Levelezés Macen	24
Böngészés Macen.....	24
A Safari használata	26
Impresszum	27

Bevezetés

Jelen dokumentum célja, hogy rövid áttekintést nyújtson a Mac OS X felépítéséről, funkcióiról és alkalmazásairól.

A dokumentum olyan betűtípussal és méretben (Arial 14-Arial 22) – valamint megnövelt sortávolsággal és balra zártan – készült, amely a gyengénlátó emberek számára lehetővé teszi annak akadálymentes olvasását.

A Mac számítógépek

Az Apple termékeiben számos módon érhetőek el azok az akadálymentesítési lehetőségek, amelyek a látássérült felhasználók vagy a diszlexiás emberek számára is lehetővé teszik a mindennapos számítógéphasználatot.

Az Apple számítógépek billentyűzete

Az Apple egyedi megoldásokat dolgozott ki a számítógépeken a billentyűzet kialakítására, pl. csak egyetlen CTRL billentyű van. A klaviatúra Apple specifikus billentyűket is tartalmaz. A hordozható számítógépekhez másmilyen billentyűzetet is használhat. A csatlakoztatható billentyűzetek kétféle kivitelben kaphatók, Bluetooth és USB csatlakoztatási ponttal, numerikus billentyűzettel vagy anélkül. A hordozható számítógépek billentyűzete nem tartalmaz numerikus részt. A hordozható gépek kezelését megkönnyítik a külön megvásárolható

kiegészítők, pl. a numerikus Bluetooth billentyűzet, az egér vagy az érintőpad. A billentyűzeten balról jobbra, illetve fentről lefelé haladva, a sarokban az ESC billentyű található, mellette a F1-F12 funkcióbillentyűk, a sor utolsó eleme pedig a Be/Kikapcsoló gomb. Az ESC billentyű programkörnyezettől függően kilépésre, megszakításra vagy bezárásra használható.

A Touch Barral szerelt Mac gépek

Ha a Mac számítógép rendelkezik Touch Barral (érintősávval), akkor használhatja a VoiceOvert az ott található elemek kijelöléséhez és aktiválásához.

Megjegyzés: Az újabb modelleknél választható opció, hogy Touch Barral vagy anélkül kívánja-e megvásárolni a hordozható Mac gépet.

Ha már használta a VoiceOvert iOS rendszerű iPhone-on vagy iPad-en, akkor a gesztusok már ismerősek lesznek.

A Touch Bar elhelyezkedése

A hagyományos billentyűzet ESC, F1-12 gombjai, a hangerő és a kikapcsológomb helyén található az érintősáv felülete. A kikapcsológomb helyén, jobb oldalon, felül kapott helyet a Touch ID (ujjlenyomat olvasó), amely zárolja a Touch Bar felületét.

A hordozható Mac számítógépek beüzemelése

A dokumentum további fejezetei a hordozható Mac számítógépekre vonatkozó információkat tartalmazzak.

Az új Mac beállítása

A régebbi hordozható készülékek doboza MagSafe 2 tápcsatlakozót és MagSafe 2 hálózati adaptert tartalmaz, rögzített töltőkábelrel. A rögzített töltőkábelt mágneses felével csatlakoztassa a készülék bal felső oldalán található töltőcsatlakozó pontjához, a tápcsatlakozót pedig az adapterhez, majd a hálózati villás dugót a fali aljzathoz.

Megjegyzés: Az új MacBook gépeken csak USB-C port kapott helyet (az USB 3.1-es szabványra építve), illetve fejhallgató-csatlakozó. Az USB-C aljzaton keresztül kell megoldani a töltést, a kijelzők, az adattárolók, a nyomtatók és a fényképezőgépek csatlakoztatását. Modelltől függően változik a portok száma.

A számítógéphez csatlakoztathat külső eszközöket, például monitort. Ellenőrizze az akkumulátorokat a külső perifériákban, hogy fel legyenek töltve, és kapcsolja be őket, ha másik billentyűzetet vagy külső trackpadet (érintőpad) használ.

Megjegyzés: A fedél első felnyitásakor vagy a töltő csatlakoztatásakor a számítógépek egy része automatikusan elindul.

Olyan helyen hajtsa végre a további műveleteket a beállítás elvégzéséhez, ahol van internetkapcsolat, és ismeri a Wi-Fi jelszót. Az első bejelentkezéshez internetkapcsolatot szükséges ahhoz, hogy ha még nem rendelkezik Apple ID-vel, akkor azt létre tudja hozni.

A használatbavételhez szükséges billentyűparancsok

A tájékozódáshoz és a navigáláshoz a VoiceOver, a Mac gépek beépített képernyőolvasóját használhatja. Az alkalmazás beszédhangos támogatást nyújt a számítógép használata során. Ha már használt képernyőolvasó alkalmazást operációs rendszerrel együtt, akkor ismerős lesz néhány vezérlő, navigációs módszer. A Mac rendszerre jellemző speciális elemek, tartalmi információk elérése más módon, ún. műveletekkel történik, speciális billentyűparancsok használatával. Ezek közül bemutatunk néhányat, amelyek ismerete az ablakokban történő navigáláshoz és a beállítások elvégzéséhez szükséges.

Az elemek VoiceOver-tippjei és az információk meghallgatása

A VoiceOver az alábbi módszereket biztosítja a kurzornál található elem felismeréséhez és használatához:

- Az elem leírásának meghallgatásához nyomja le a VO+F3 billentyűkombinációt.

„Informatika a
látássérültekért”
Alapítvány

Székhely: 1146 Budapest, Hermina út 47.
Iroda: 1145 Budapest, Bácskai u. 29/ b.
Postacím: 1580 Budapest, Pf. 35.
Tel: +36-1-273-3180
Fax: +36-1-273-3189
www.infoalap.hu

- Az elem sűgócímkéjének meghallgatásához nyomja le a VO+SHIFT-H billentyűkombinációt.

Megjegyzés: A VoiceOver bejelenti, ha egy elem nem rendelkezik sűgócímkével, más néven eszköztípellel.

- Az elem használatát segítő tipp meghallgatásához nyomja le a VO+SHIFT+N billentyűkombinációt.

A beállítóasszisztens használata

A beállítóasszisztens segítséget nyújt az internethálózatra történő kapcsolódásban, ha szükséges, segít létrehozni az Apple ID azonosítót, végig vezet a jogi tudnivalókon, és segít elvégezni az adatvédelmi beállításokat. (Ha használ iPhone készüléket vagy korábban már használta az iTunes, akkor rendelkezik Apple ID azonosítóval.)

Megjegyzés: Az Apple ID olyan azonosító, amellyel az Apple szolgáltatásait lehet igénybe venni. Bejelentkezhet az iCloud fiókba, a Mac App Store-ban (alkalmazásáruház) alkalmazásokat, az iTunes Store-ban (zeneáruház) zenei és videó tartalmakat vásárolhat. A fiókot meglévő vagy újonnan regisztrált iCloud-os e-mail címmel is létrehozhatja. Az Apple ID-val az összes eszközével bejelentkezhet, az iCloud fiókon keresztül az eszközök szinkronizálódnak.

A VoiceOver beépített képernyőolvasó használata

A VoiceOver az Apple beépített képernyőolvasója, amely bemondja, hogy mi jelenik meg a képernyőn, illetve felolvassa a dokumentumokban, weboldalakon és az ablakokban látható szövegeket. A VoiceOver segítségével a billentyűzettel vagy a trackpaden végrehajtott kézmozdulatokkal vezérelheti a Mac gépet. Frissíthető Braille-kijelzőt is csatlakoztathat, amelyet szintén a VoiceOver segédprogrammal használhat.

A VoiceOver bekapcsolása

A VoiceOver be- vagy kikapcsolásához nyomja le a COMMAND+F5 billentyűkombinációt (vagy ha a Mac gép Touch ID-vel rendelkezik, akkor nyomja le és tartsa lenyomva a COMMAND billentyűt, és háromszor röviden nyomja le a Touch ID gombját).

Megjegyzés: Ha a VoiceOver funkcióhoz egyéni beállításokat kíván megadni, nyomja le a CTRL+ALT+F8 billentyűkombinációt amikor az alkalmazás be van kapcsolva.

A VoiceOver használatának megismeréséhez válassza az Apple menü Rendszerbeállítások panelét. Válassza a Kisegítő lehetőségek, majd a VoiceOver, végül a VoiceOver oktatóanyagának megnyitása gombját.

Ha több információra van szüksége a VoiceOver segédprogrammal kapcsolatban, válassza a Súgó > A VoiceOver súgója lehetőséget, mialatt a segédprogram meg van nyitva, vagy nyomja le a VO+SHIFT+? billentyűkombinációt.

A VoiceOver Első lépések útmutatója

Ebben a részben a VoiceOver kínálta lehetőségek, illetve azok használata kerül ismertetésre. Miután elindult az Első lépések útmutatója, a VoiceOver sebessége alapértelmezetten 50%-ra vált, hogy a felolvasott tartalom jól érthető legyen a felhasználó számára. Az Első lépések útmutató használatának megkezdéséhez nyomja le a JOBBRANYÍL billentyűt. Az előző ablak súgótartalmának megtekintéséhez a BALRANYÍL billentyűt használhatja. Az útmutatóból kilépni az ESC billentyűvel tud. Ha legközelebb visszatér az Első lépések útmutatójához, akkor a JOBBRANYÍL billentyűt lenyomva lehetősége van onnan folytatni a tanulást, ahol abbahagyta. A BALRANYÍL billentyű lenyomása után előlről kezdheti az ismeretek elsajátítását.

A súgó

Az Alma (Apple) menüben A Mac névjegye rendszerpárbeszéd-ablakot megnyitva részletes információkat tudhat meg a számítógépéről. Navigáljon az Alma menüre a VO+M billentyűkombinációval, majd gördítse le a fület, és aktiválja az első menüpontot, A Mac névjegye elemet. A megjelenő ablak a szokványos macOS ablakok kinézetére

hasonlít. A bal oldalon a Bezárás és a Kis méret gombja található, mellettük az Eszközsor, amely öt választógombot foglal magában, majd jobbra az a tartalom olvasható, amelyik gomb kiválasztásra és aktiválásra került. Az adatok táblázatos formában jelennek meg, a támogatási lehetőségek a Safariban nyílnak meg.

A macOS használati útmutatója

Az útmutatót a COMMAND+SHIFT+? billentyűkombinációval nyithatja meg. A rendszer súgóablaka két részből áll. Az ablak bal oldalán az Eszközsor található, amelyben a Vissza, az Előre, a Tartalomjegyzék, a Megosztás vezérlőgombjai és a keresőmező szerepel. Az ablak jobb oldalán az aktuálisan megnyitott súgótartalom található, webes elrendezésben. Ha a macOS felhasználói útmutatójában kíván tállózni, aktiválja az Eszközsor Tartalomjegyzék gombját. Az Eszközsorra lépéshez használja a VO+FN+BALRANYÍL billentyűt, majd lépjen a területre. Keresse meg a Tartalomjegyzék gombját, és nyomja le a VO+SZÓKÖZ billentyűkombinációt. Kilépve a területről, az ablak középső részén láthatóvá válik a tartalomjegyzék.

A VoiceOver súgója

A macOS használati útmutatója mellett a VoiceOver is tartalmaz beépített súgót. A súgó megjelenítéséhez nyomja le a VO+SHIFT+? billentyűkombinációt. A súgó használata és működése megegyezik a rendszersúgó használatával.

A részletesség rotor

Ezt a funkciót a VO+V billentyűkombinációval nyithatja meg. Az elérhető beállításokkal az írásjelek, a gépelési visszhang, a szövegttribútumok, a számok, a nagybetűk, az állapotváltozás, valamint a beszéd részletességi szintje változtatható meg.

A beszédattribútum módosítása

Módosíthatja a VoiceOver beszédhangját, illetve a sebességet, a hangszínt, a hangerőt és az intonációt.

A VoiceOver segédprogram

A VoiceOver számos beállítási lehetőséget tartalmaz. A képernyőolvasó segédprogram beállításait a VO+FN+8 billentyűkombinációval nyithatja meg. Az alábbi kategóriák közül választhat a segédprogram testreszabására.

Az Általános kategória

Ebben a csoportban a bejelentkezési üdvözllet megadását, a hordozható beállítások használatát és az AppleScript parancsfájlok engedélyezését módosíthatja.

A Részletesség kategória

Ez a csoport lehetővé teszi, hogy megadja az alapértelmezett részletességi szintet, illetve meghatározott elemek, pl. alkalmazások, jelölőnégyzetek vagy Dock-elemek, továbbá különféle elemek, pl. fejlécek, képek vagy hivatkozások részletességi szintjének módosítását teszi lehetővé. Testreszabhatja a kimondott írásjelek, a szövegek és a szövegattribútumok mennyiségét. Megadhatja, mikor kívánja, hogy a VoiceOver bejelentsen bizonyos eseményeket, például valamelyik módosítóbillentyű lenyomását, illetve, hogy mikor olvasson fel bizonyos szövegeket, például a párbeszédpanel címkéit. Beállítható, hogy a VoiceOver a kurzornál található elemről a további információkat hogyan olvassa fel.

A Beszéd kategória

Ez a csoport lehetővé teszi a beszéd szabályozását. Testreszabhatja a beszédhangokat, továbbá beállíthatja azt is, hogyan ejtse ki a VoiceOver a szövegeket és a szimbólumokat.

A Navigáció kategória

A csoport használatával testreszabhatja a navigációs beállításokat, például a VoiceOver használatára vonatkozó, az elemekkel történő automatikus interakciót, illetve a gyorskeresést.

A Web kategória

A csoport használatával a navigációval és a weboldalak böngészésével kapcsolatos beállításokat szabályozhatja. Beállíthatja, hogy mi történjen, amikor egy weboldal megnyílik, továbbá azt, hogy milyen elemek és milyen sorrendben legyenek hozzáadva a webtorhoz.

A Hang kategória

Ebben a csoportban a hangeffektusok és a helyzetjelző hangok beállításait szabályozhatja, illetve állíthatja be.

A Vizuális elemek kategória

Ebben a csoportban elvégezheti a VoiceOver-kurzor beállításait. Testreszabható a képfeliratpanel mérete és megjelenése, a Braille-panel megjelenése, a VoiceOver menü megjelenése, pl. a Parancsok vagy a Web menüje.

A Vezérlők kategória

A csoport használatával engedélyezheti a Trackpad Commandert (érintőpad vezérlő), és megadhat más beállításokat a VoiceOver mozdulatok használatával kapcsolatosan. Ez a panel csak akkor érhető

el, ha a VoiceOver Multi-Touch (érintő) padot érzel, és az be van kapcsolva. Engedélyezheti a számbillentyűzet-vezérlőt, illetve VoiceOver-parancsokat rendelhet a numerikus billentyűzethez. Engedélyezheti a Billentyűzetvezérlőt, és hozzárendelhet VoiceOver parancsokat olyan billentyűkombinációkhoz, amelyeket egyszerűbb megjegyezni vagy végrehajtani. Engedélyezheti és beállíthatja a Quick Nav használatát, és VoiceOver-parancsokat rendelhet egyes billentyűkhöz (billentyűkombinációk helyett) a weblapokon történő gyors navigációhoz. Hozzárendelheti a VoiceOver-parancsokat az egyes billentyűkhöz a weboldalak Quick Nav alkalmazással történő navigálásához.

A Braille kategória

A Mac géphez csatlakoztatott vagy azzal párosított Braille-kijelző használatához igény szerint testreszabhatja annak beállításait. Megtekintheti a Mac gépéhez csatlakoztatott vagy azzal párosított frissíthető Braille-kijelzők listáját, és VoiceOver parancsokat rendelhet azok billentyűihez.

A Tevékenységek kategória

Az alkalmazásokhoz tevékenységet hozhat létre, ahol testreszabhatja a VoiceOver beállításokat bizonyos feladatokra. Például, egy könyvhöz olvasási szokásainak megfelelő beállításokat adhat meg.

A bejelentkezés után az Íróasztal az aktív elem, amely a Windows PC asztalára hasonlít. Itt jelennek meg a megnyitott alkalmazások ablakai.

A Dock

A Dock a képernyő alsó részén található, és a VO+D billentyűkombinációval érhető el. A Dock segítségével alkalmazásokat, mappákat nyithat meg.

A Menü

A Menü a képernyő felső részén helyezkedik el, balról jobbra haladva tartalmazza az Apple menüt (más nevén Alma menü), az aktív alkalmazás menüjét és a menüextrákat. A menüre lépéshez a VO+M billentyűkombinációt használhatja. Meghatározott menü megnyitásához a menü kezdőbetűjét írja be. Ha például a Sűgöt kívánja közvetlenül elérni, nyomja le az S betűt.

A Menüextra

A képernyő jobb felső részén található a Menüextra sávja. A VO+M+M billentyűkombinációval léphet erre a területre. Itt található a dátum és az idő, a számítógép állapota, illetve gyors hozzáférést biztosít bizonyos

funkciókhoz, például itt gyorsan bekapcsolható a Wi-Fi, kikapcsolható a Bluetooth, vagy elnémítható a számítógép, továbbá az akkumulátor töltöttségi szintje és a kijelző beállításai is lekérdezhetők.

Az Értesítési központ megjelenítése és elrejtése

Az Értesítési központot a Menüextrák területén találja. Nyomja le a VO+M+M billentyűkombinációt a területre lépéshez, majd a VO+JOBB-RANYÍL paranccsal haladjon az Értesítési központ ikonjáig, és aktiválja azt.

A Képernyőfüggöny bekapcsolása a VoiceOver parancsokra vonatkozó Súgóból

Ha nyilvános helyen tartózkodik, és nem akarja, hogy mások lássák, milyen tevékenységet végez a számítógépén, akkor a Képernyőfüggöny bekapcsolásához a VO+H+H billentyűkombináció lenyomásával nyissa meg a VoiceOver parancsokra vonatkozó súgót.

A Mac gép fájlrendszer típusa

Apple File System (APFS): A Mac OSx 10.13 vagy újabb rendszerekhez használt alapértelmezett fájlrendszer típusa. Az APFS fájlrendszer erős titkosítást, tárhelymegosztást, pillanatképeket, gyors könyvtárméretezést és továbbfejlesztett fájlrendszer-alapokat kínál. Az APFS az új Mac gépekben használt Flash/SSD-meghajtókhoz van optimalizálva, de

a hagyományos merevlemez-es meghajtóval (HDD) rendelkező, régebbi rendszereken és a külső, közvetlenül csatolt tárhelyeken is használható.

Az Alkalmazások mappa, a programok mappája

Az Alkalmazások mappa a gépére telepített alkalmazásokat tartalmazza, a gyári Mailt, Naptárt, Safarit, illetve egyéb programokat. Számos alkalmazás található a Launchpad területén is. Ha az Alkalmazások mappából másik helyre helyez át egy alkalmazást, akkor az nem törlődik, hanem egy alias jön létre.

Rendszer mappa

Ez a mappa tartalmazza a Mac OSx operációs rendszert. A Rendszer mappa nevét és helyét, valamint a benne található elemeket nem lehet módosítani.

Felhasználók mappa

A Mac számítógép felhasználójaként beállított személyek saját mappáit tartalmazza. Amikor be van jelentkezve, a saját mappája látszódik. Ha ki-jelentkezik, és más jelentkezik be, akkor annak a felhasználónak a saját mappája jelenik meg. A Felhasználók mappa tartalmazza a Megosztott mappát is.

Ugrás közvetlenül egy mappába

Lehetőség van közvetlenül, billentyűparanccsal is belépni bizonyos mappákba az alábbi billentyűparancsok használatával:

- Dokumentumok: COMMAND+SHIFT+O
- Íróasztal: COMMAND+SHIFT+D
- Letöltések: COMMAND+ALT+L
- Saját: COMMAND+SHIFT+H
- Számítógép: COMMAND+SHIFT+C
- AirDrop: COMMAND+SHIFT+R
- Hálózat: COMMAND+SHIFT+K
- iCloud Drive: COMMAND+SHIFT+I
- Alkalmazások: COMMAND+SHIFT+A
- Segédprogramok: COMMAND+SHIFT+U

Finder

A Finder használatának megismerése az első lépés a dokumentumok, a médiaanyagok, a mappák és az egyéb típusú fájlok gyorsabb megkereséséhez és rendszerezéséhez. Nevét a funkciójából eredően az angol „kereső” kifejezés után kapta.

A megfelelő nézet kiválasztása

A Finder ablakaiban megadhatja, hogyan kívánja megtekinteni a különböző elemeket. Nem szükséges a Galéria nézetet használnia. A Lista nézetben a VoiceOver használatakor sokkal áttekinthetőbben kezelheti a fájlokat. Nyomja le a COMMAND+2 billentyűkombinációt, ezzel átváltva a nézetet listaszerű megjelenítésre.

Megosztás és küldés

A Finderből közvetlenül küldhet fájlokat a közelben található iOS-készülékekre vagy Mac gépekre. Másik lehetőségként kijelölhet egy fájlt a Finderben, majd a helyi menü Megosztás almenüjében található menüpáncsok használatával a Maillel, az AirDroppal, az Üzenetekkel, a Jegyzetekkel, illetve egyéb alkalmazásokkal oszthat meg tartalmakat.

Kuka

Azokat a fájlokat, mappákat és egyéb elemeket, amelyekre már nincs szüksége, törölheti. A törölt elemek a Kukába kerülnek. Az elemek végleges törlése csak a Kuka ürítésekor történik meg.

A Spotlight

A Spotlight segítségével elemeket kereshet a Mac gépen, információkat jeleníthet meg a webről, a Térképek alkalmazásból, az iTunes Store, az App Store, és az Apple Books áruházból, illetve átváltásokat, számításokat és definíciókat is lekérhet. A Spotlight segítségével rákereshet időjárással, sporttal, webhelyekkel, tőzsdével, járatokkal, hírességekkel, zenével, filmekkel, könyvekkel stb. kapcsolatos információkra is.

Rendszerbeállítások

A Rendszerbeállításokban testreszabhatja és módosíthatja Mac gépének beállításait. Például, kiválaszthatja a Dock helyét, hogy az az Önnek leginkább megfelelő méretben és helyen jelenjen meg. Módosíthatja az Íróasztal háttérképét, illetve más egyéb rendszerszintű műveletet végezhet.

Az App Store használata

A Mac App Store alkalmazása ellenőrzi az elérhető OS X szoftver, illetve az Apple ID-jához rendelt, megvásárolt alkalmazások frissítéseit. A Szoftverfrissítési beállítások segítségével frissítheti a macOS szoftvereit, valamint beállíthatja, hogy Mac gépe automatikusan megkeresse és le-töltse az új alkalmazásverziókat. Amikor rendszerfrissítés jelenik meg, azt egy értesítőablak jelzi. A Dockban az App Store ikonján jelvény jelenik meg, valamint az oldalsávon szám jelzi, hogy hány frissítés érhető el.

A Kontaktok

Családtagjait és barátait közvetlenül hozzáadhatja a kontaktokhoz. Ha kontaktjait az Apple internetes fiókjában, az iCloud-ban tárolja, megjelenítheti a fiókot a Kontaktok alkalmazásban. Ha más helyről, például a Google vagy a Yahoo kiszolgálókról származó kontaktokat is használni kíván, akkor hozzáadhatja ezeket a fiókokat is a kontaktokhoz.

A FaceTime

Családtagjaival és barátaival az interneten keresztül videó- és hangbeszélgetéseket folytathat. A FaceTime a Mac gép bejelentkezésekor automatikusan hozzáadja a szolgáltatáshoz a regisztrált Apple ID-ját. Amikor az Apple ID azonosítójával bejelentkezik a számítógépre, az iCloudban használt szolgáltatások, a FaceTime, az iMessage és a Kontaktok is aktiválásra kerülnek.

A Szövegszerkesztő

A Mac OSx legújabb rendszerében a PDF-fájlok és az üzenetek navigálásának megkönnyítése érdekében sokkal kifinomultabbá vált a VoiceOver funkciója; felolvassa a címkézett PDF-fájlokat és az e-mail üzeneteket.

A macOS szorosan együttműködik a gyári Pages, Numbers, Notes és Textedit alkalmazásokkal. Ez utóbbi alkalmazás a Szövegszerkesztő,

amellyel a VoiceOver segédprogram jól együttműködik. A Szövegszerkesztő alkalmazás azt teszi lehetővé, hogy formázás nélküli szöveget jegyezzen fel. Lehetősége van olyan egyszerű szöveget is létrehozni, amelyet kimásolva, majd másik szerkesztőalkalmazásba beillesztve később formázni kíván. A Szövegszerkesztő számos előnnyel rendelkezik, a felülete letisztult, célirányos megjelenésű, nem igényel sok helyet a kijelzőn, használhat hozzá ingyenes helyesírás ellenőrzőket. Mentésnél Unicode kódolást alkalmaz a szabványosság jegyében, és sokféle formátumot támogat, amelyekkel széleskörűen megoszthatóak a tartalmak. Alapértelmezett formátuma a Rich Text Format (RTF), amely tárolni tudja a kódolási információkat, illetve az alapvető formázási adatokat.

Az Üzenetek (iMessage)

A Mac gépen az iMessage, a szöveggküldő szolgáltatás segítségével küldhet üzeneteket, amely hozzátartozik az Apple ID azonosítóhoz. Az Üzenetek Mac verziója lehetővé teszi, hogy üzenetet küldjön olyan Macre, illetve iPhone, iPad és iPod Touch készülékre, amely az iMessage-et, az Apple biztonságos üzenetküldő szolgáltatását használja. Az üzenetek korlátlan számban küldhetőek az Apple eszközei között. Az alkalmazás néhány egyéb olyan üzenetküldő szolgáltatást is támogat, amely Apple és nem Apple gyártmányú készülékek között is működik.

Levelezés Macen

Amikor a számítógépe először jelentkezik be az iCloudba, az újonnan létrehozott Apple ID fiók automatikusan beállításra kerül a mail szolgáltatásba. A létrehozott mailbeállítás alapértelmezetten IMAP típusú. Ha töröl egy levelet, akkor az a szerverről is törlődik, és az összes bejelentkezett eszközéről is eltávolításra kerül.

Megjegyzés: Ha korábban már rendelkezett Apple ID-val, akkor az abban tárolt kontaktok, naptárak, e-mail-címek szinkronizálásra kerülnek a számítógépére.

A levelezőprogram a Launchpadról és a Dockról is elindítható. Lépjen a Dock területére a VO+D billentyűkombinációval, és kezdje el gépelni a Mail alkalmazás nevét. Gépelés közben kijelölésre kerül a Mail ikon, ennek hallatán nyomja le az ENTER billentyűt. A Mac OSx levelező megnyitása közben szinkronizálódnak a levelek. A beérkező leveleket hangjelzés kíséri.

Böngészés Macen

A Safari-ban a HTML5 akadálymentesítési szabványokkal történő jobb megfeleltetés lehetővé teszi a weboldalak következetes navigálását. A biztonsági réseket a fejlesztők betöltték, többek között a követési joga-

sultságok testreszabását. A lapfülek kinézetében is jelentős változás következett be, de mindezek ismertetésére nem kerül sor, mert a látássérült felhasználók számára ez nem érzékelhető.

Ha másik nyelven kezd olvasni egy weboldalt, akkor a VoiceOver automatikusan átválthatja a nyelvet.

Megjegyzés: Az automatikus nyelvfelismeréshez a VO+COMMAND+SHIFT és a JOBBRANYÍL billentyű használatával keresse meg a Beszédhang menüt, majd a VO+COMMAND+SHIFT és a FELNYÍL billentyűk használatával módosítsa az Automatikus felismerés a nyelv alapján menüparancsra a VoiceOver segédprogramot.

A VoiceOver-t ugyanazon gesztusok használatával is vezérelheti, mint az iOS rendszerben. Érintse meg a Touchpadot, hogy hallja az elem ujjadatának leírását, húzza az elemeket folyamatosan, és görgessen a következő elemre lépéshez. Engedélyezze a VoiceOver Trackpad Commander (Érintőpad vezérlő) funkciót, amelynek hatására a Trackpad felületén megjelenik az aktuális ablak vagy dokumentum, így gyorsan elérheti és navigálhat az ablakok felületén.

Megjegyzés: A funkciót a VO módosító nyomvatartása mellett, a Touchpad-on végzett kétujjas jobbraforgatással be-, balraforgatással pedig kikapcsolhatja.

A Safari használata

A Safari böngésző ablakában a bal oldalról indulva a Bezárás, a Kis méret és a Teljes méret gombjai, majd az Eszközsor és az Új lap gombja található. Az ablak jobb oldalán a Kedvencek csoportja helyezkedik el. Az Eszközsor tartalmazza a legfontosabb funkciókat.

Impresszum

Szerzők: Herczeg Lajos és Mali Attila

Kiadja: Informatika a Látássérültekért Alapítvány

A kiadást támogatta: Nemzeti Szociálpolitikai Intézet